

Op kosten van Amsterdams stadsbestuur maakte hij nu een kleine slangbrandspuit met zuig- en perspomp en windketel. 't Geheel stond op wielen en kon door 8 mannen voldoende worden bediend. Alle proefnemingen slaagden uitmuntend, en zelfs felle branden moesten het afleggen tegen een onafgebroken, krachtigen waterstraal. Van der Heyden verkreeg octrooien, zoowel van de Staten-Generaal als van de Staten der zeven gewesten.

En Amsterdam droeg hem de reorganisatie der brandweer op.

Reeds in 1682 bezat Neerlands grootste stad de beste brandweer ter wereld.

Van alle belangrijke steden, ook uit den vreemde, kwamen deputaties, om nader kennis te maken van het nu volmaakt geachte brandblusmiddel, dat nog nergens bekend was.

In tal van groote plaatsen heeft men tegenwoordig brandspuiten, die door stoom het water oppompen en tot groote hoogte brengen, doch het hoofdkenbeeld der constructie is nog altijd dat van Jan van der Heyden.

Ook in tijden van oorlog komt de brandspuit ter sprake. Dan meer dan ooit. Maar er is nog niets uitgevonden, om het vuur van den oorlog zelf, een wereldbrand te blusschen!

E. C. Houbolt

WAAR DE STATISTIEK FAALT

Volgens de Haagsche Post heeft onlangs een Engelsch tijdschrift een merkwaardige enquête gehouden. Aan 50.000 jonge Engelsche meisjes zond het een vragenlijst. 30.000 gaven antwoord en lichtten de redactie in omtrent leeftijd, grootte, beroep, liefhebberijen enz. Op grond van deze antwoorden kwam men er toe het type van het gemiddelde Engelsche meisje te construeeren. De naam van haar, die dit type het zuiverst vertoont, wordt in de H. P. genoemd. Het gaat mij echter méér om dat type dan om dien naam. En dan moet mij deze opmerking van het hart: als genoemd meisje werkelijk het zuiverst haar generatie vertegenwoordigt, dan ziet het er met die generatie en dus met de toekomst van het Engelsche volk maar treurig uit. Want in de geheele beschrijving van dat type is niets, maar dan ook heelemaal niets, dat verheffend is. Alles blijft even vlak en oppervlakkig. Opstaan, onder het kleeden eten, even een cigaret rooken, dan naar haar kantoor. Een uurtje naar huis voor de lunch mét haar moeder; opnieuw naar 't kantoor; om vier uur naar huis, krant lezen, waarbij ze vooral aandacht heeft voor het vrouwenblad en de bioscooprubriek. Een poosje luisteren naar de radio, en dan, zoo staat het er, begint pas haar eigenlijke leven, want dan gaat ze dansen. Ze komt op tijd thuis, behalve 's Zaterdagavond, want 's Zondags kan ze uitslapen. 's Zaterdag doet ze ook haar inkoop, voornamelijk alles, wat ze noodig heeft om een mooi *jong* meisje te zijn. Van voedsel voor den geest lezen we niets. Met de problemen van den tijd bemoeit ze zich niet, dat laat ze aan de mannen over. Aan het eind van het artikel wordt ons nog eens verzekerd, dat zij „een volkomen Engelsche” is, een meisje, dat alleen 's avonds en vooral 's Zaterdagavond een eigen leven heeft.

Nog eens: wanneer dit *het* type is van de jonge Engelsche, dan noem ik dit bedroevend en angst-aanjagend. Ik geloof echter liever, dat we hier te doen hebben met één van de gevallen, waarin de statistiek faalt. En ik meen, dat ik grond heb voor dit vermoeden. Om maar één ding te noemen: waar komen al de leden van de C.Y.W.A. in Engeland vandaan, als het gemiddelde

606

Engelsche meisje geen hogere belangen kent dan de hierboven genoemde?

Trouwens, de antwoorden, die men op een enquête krijgt, hangen voor een groot deel af van den kring, waarbinnen deze enquête gehouden wordt. Wanneer b.v. Timotheüs een vragenlijst ter invulling zendt aan de jonge lezeressen van dit blad, zullen de antwoorden heel anders uitvallen, dan wanneer een neutraal modeblad, dat ook rubrieken voor schoonheidsverzorging, bioscoop en ontspanning geeft, dit doet. Zelfs al zouden de vragen eender luiden. Ik zou er iets liefs om durven verwedden, dat de vragen niet verzonden zijn door de redactie van Woman's Magazine. Daarenboven is het altijd gemakkelijker, feiten neer te pennen, dan te schrijven over de diepere dingen, die ons bezig houden. En zeker is dit laatste moeilijk voor de jeugd van omstreeks achttien jaar, die zich dikwijls oppervlakkiger en onverschilliger toont dan ze is.

Waarom ik dan toch schrijf over een enquête waaraan ik, blijkens het bovenstaande, maar weinig waarde hecht? Mijn antwoord is dit: omdat er in dit alles toch wel een waarschuwing schuilt, ook voor ons — Nederlandsche moeders. Ook voor ons — Christenmoeders. Er gaat nu eenmaal een vervlakkende invloed over de wereld. Ook voor onze dochters beteekent haar werk soms in de eerste plaats: geld verdienen en niet: bevrediging. Ook onder haar zijn er, wier werkelijke leven pas na de werkuren wordt geleefd. Dit brengt mee, dat ze van die vrije uren zooveel mogelijk bevrediging vragen. En jeugd vraagt om vreugde. Neen, het behoeft nog niet, dat ze deze zoeken op verkeerde wegen. Maar wanneer we, voor ons zelf, deze twee gegevens optellen: werk, dat niet bevredigt, doch enkel middel is om te bestaan, en daarna: ontspanning, plezier, — wat blijft er dan aan werkelijken levensinhoud over? En toch heeft onze jeugd ook die ontspanning noodig. Broodnodig. Werkelijk, we hebben hier te doen met een probleem. En — het is te laat, wanneer we pas over de oplossing gaan peinen, als dit probleem zich in het leven van onze kinderen voordoet. Onze geheele opvoeding, van jong kind af, moet er op gericht zijn, onze kinderen oog en vooral hart, te doen krijgen voor de diepere levenswaarden. En dan geloof ik, dat geen ding daarbij zoozeer beslissend is als de geest, die in onze gezinnen heerscht. Er kan veel met onze kinderen gebeuren in hun later leven; er gebeurt vaak veel met hen; doch *geheel* loskomen van den invloed, die in hun jeugd in hun ouderlijk huis op hen inwerkte — dat doen maar weinigen.

En nu moeten we voor één ding op onze hoede zijn. Dat we namelijk niet zeggen: „O, maar dat typisch-Engelsche meisje, waarover de H. P. schrijft, dat leeft natuurlijk in een neutraal gezin. En bij ons is het een Christelijk gezin!” Want ook voor Christenen bestaat het gevaar dat ze te zeer verward raken in zorg voor het aardsche. Dat dit ook voor hen, nu ja, misschien niet het voornaamste is, maar toch, het voornaamste *lijkt*. En dan is het gevaar heel groot, dat de opgroeiende kinderen dit materiële als het werkelijk-voornaamste gaan zien. Dat ze èn in hun werk èn in hun ontspanning niet daarboven uit komen. Zoodat ik den spiegel, die ons, via de H. P. uit Engeland werd voorgehouden, niet allereerst hanteer met de vraag op de lippen: „Lijken onze kinderen misschien wat al te veel op dit beeld?” — doch met deze andere vraag in het hart: „Heb ik gedaan, wat ik kon, om mijn kinderen oog te doen krijgen voor de geestelijke en de eeuwige dingen, die boven dit alles uitgaan?”

J. M. W.-W.